

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Thomæ Cottami natales & studia, num. 7.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

Dominum Episcopum Assaphensem, totamque Societatem nostram, Collegiumque vestrum cui Dominus suam gratiam temper conferuet augeatque, Vale. Mi amantissime suavissimeque Pater. Parisijs 24. Augusti Anno Domini millesimo quingentesimo octogesimo tertio.

VII. In Anglia verò interim non est sine sanguine etiam à nostris decertatum. *Thomas Cottamus* inter lex Sacerdotes cum *Campiano* reus dictus Anno octogesimo primo, atque ad trigésimum Maij insequentis Anni seruatus in vinculis, producit ad supplicium vna cum *Guilielmo Filbeyo*, *Luca Kirbeyo*, & *Laurentio Richardsono* Sacerdotibus secularibus. *Cottamus* origine Lancastrensis, à puero educatus ad literas, cum adoleuisset, relictis parentibus migrans Londinum adhæsit *Thome Pondo*; eius industriâ Catholica fide imbutus, transtulit se Duacum, atque in ea Ciuitate pluribus annis Philosophiæ & Theologiæ diligentem nauauit operam. Ea initia accepta habens *Thome Pondo* nostro, scriptis hoc argumento literis gratiam refert. "Charitas tua, quemadmodum & eius causâ, æterna est; Æterna autem caducis, & cum die interituris conferri quando nequeunt, hæc mea, quam debeo grati animi significatio, nec literis satis exprimi, nec lingua prædicari potest. Memini cum mihi fuisti in solitudine solatio, dux viæ, leuamen angustiatio, in necessitate adiutor: Te suggerente diuina miseratio me errantem reuocauit, erexit iacentem, laborantem sustinuit, periclitantem seruauit, restituit perditum. Tanti est amicum habuisse fidelem: Et quanto vincat interuallo homo castè integreque Christianus vulgares & genio deditos, tu demonstrasti. Sapere mihi ceperat iniquitas (quod vehementer doleo) Virtutem nunc sequor; ea mirum in modum animum meum recreat, liberum iam à cuius secularibus, securum ab hostibus, Gehennam non valde metuentem. Magna sunt hæc, quæ tibi debentur omnia, sed illud longe maximum, quod Sanctus Dei Spiritus (vt cum Apostolo loquar) testimonium reddit Spiritui nostro quod sumus Filij Dei. Per hunc ego te Spiritum, per Christum hodierna die Cælos ascendentem, per Patrem ad cuius dextram sedet, per hunc te obsecro trinum & vnum omnipotentem & immortalem Deum, memor sis semper mei, & tuis me quandoque solare literis. Ego eundem Deum ad extremum vsque spiritum precabor vt te summa cum honoris sui & dignitatis amplificatione fertet diutissimè incolumem, & Sancto tan' em coronet fine. Vale. Ipso Ascensionis Dominicæ die, Anni millesimi quingentesimi septuagesimi quinti.) Tum arctioris disciplinæ desiderio Romam profectus, Tyrionibus Societatis adnumeratus est, octauo Aprilis Anni septuagesimi noni. Non multos post menses afflictâ vehementer valetudine, ex medicorum consilio mittitur in patriam: de via Lugduni; incidit in Sledum nequissimum delatorem: Hic in congressu cum odoratus fuisset tendere hominem in Angliam, diligenter notatum nomen, vultum, ac cætera quibus agnosci posset indicia tradidit Oratori Elizabethæ Parisijs commoranti; Orator ad Senatum, Senatus ad portuum custodes transfert in tempus adseruanda. *Cottamus* Rhemos progreditur: Ex Diacono fit Sacerdos. Iunctus *Ioanni Harto*, & *Edwardo Rishtono*

1583.

In Portu
capitur, &
liber, rar-
sus se tra-
dit vincien-
dum,

Rishrono transmittit in Angliam. Ex præindicatis signis sistitur in portu, & *Hawardo* cuidam (qui vnâ exscenderat) accepta cautione conceditur, *Baroni Cobham* Portuum summo Præfecto consignandus. *Hawardus* cum primùm ex portu in apertum iter discessisset, *Cottamum* sic alloquitur. "Domine, ego Catholicus cum sim, non possum sana conscientia te Sacerdotem tradere Magistratui; vnâ igitur Londinum proficiscemur; tum ego mihi vt potero cauebo; tutibi prouide vt voles. Londinum vt venere; *Cottamus* recta ad carceres doctorum hominum quæsiturus sententiam, vtrum liceret sibi hac ratione elabi cum eius periculo qui cauerat? Aunt alij, alij negant: Re ad *Personium* delatâ, is plurium collectis sententijs decernit, fatius esse suo periculo hominis discrimini occurrere; tantam benevolentiam fideiussori fraudi esse non debere. Non diu fuit quin res ipsa imponeret necessitatem id faciendi. Etenim qui *Havvardum* habebat cautionem, Londini hominem reperiens, queritur fidem non esse seruata; se perditum, familiam omnem suam euerlam; se de captiuo Sacerdote ad pœnam suppliciumque conquiri. Tu itaque *Havvarde*, quando quidem ita accidit, hodie de captiuo responsurus es portuum procustodi. *Havvardus* minitantis audacia oppressus, quid (ait) si tuum ego captiuum tibi sistam? dimittes me liberum? vtique, si de te interim alius quispiam fide iubere velit. Reperito sponfore, *Cottamum* amicè appellat; "Scis quâ conditione, quâ lege viuam, quo etiam in periculo sim si in horum hominû manus venero: Quo loco tu ipse sis nosti, atque quo in discrimine verferis; Ego in vtramuis partem nihil statuo: Tu quid facere velis elige: Nam etsi omnia me manerent tormenta nunquam committam vt vel ego te traham, aut tu vt te tradas suadeam. *Cottamus* ad Cælum erectis oculis manibusque." Benedictus, inquit, Deus: Nunquam enim mihi tranquilla fuisset mens, si malo tuo ego euasissem:) paucas igitur post horas, suis quibusdam dispositis, hic custodia, ille libertati est redditus.

Hæretico-
rum insana
crudelitas.

VIII. Videre nunc erit Hæreticorum hominum vafra, dementemque crudelitatem; nulla adferebatur rei capitalis criminatio; nihil inerat nisi Sacerdotium quapropter iste teneretur. Inaudierant *Cottamum* quendam in suspitione criminis cuiusdam venisse. *Thomam* igitur interrogant tanquã eius auctore criminis quid nomine pœnæ sibi fuisset inter confitendum ab aliquo retrò tempore impositum? Vt vim paratorum tormentorû euaderet quædam quasi per iocû fatetur. Petunt, propter quæ sua crimina fuerit illa pœna imposita? Tum fraudem subodoratus respondet, se Deo & Sacerdoti vicario Dei, quod peccatû esset solere confiteri, præterea nemini. Quæstioni confestum admotum vrgent; tacentem lacerant; querentem inhumanum id esse ac barbarum, conuellunt; negantem se etiamsi tormentis necaretur quidquam de se alij sive enuntiaturum, furcre perciti crudelissimè distendunt. Quæ cum deinde pro Tribunali à sceleris suspitione se liberans palam objiceret, & *Odeñus Hoptonus*, solita sua nuntiandi facultate, negare vellet, appellauit Commissarios